

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 141 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα 10 Δεκεμβρίου 2024, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30, στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως και εμπροθέσμως σε όλα τα Μέλη της Επιτροπής.

Κατά τη συνεδρίαση αυτή από τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν:

Προεδρεύουσα: Ευαγγελία Κουτούπα, Σύμβουλος ΕΑΔΗΣΥ (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλος: Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη : Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος, (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Χρυσάνθη Ζαράρη, (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Νικολέττα Κοττά, (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος της ΕΑΔΗΣΥ Ανδρονίκη Θεοτοκάτου απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης Π.Ε Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Καλλιόπη Μήτκα, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ, Αυτοτελές Γραφείο Θεσ/νίκης.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η Εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, δυνάμει του άρθ. 347 παρ. 2 περ. γ. υποπερ. γδ' ν. 4412/2016, ως ισχύει, για την ανάθεση

σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για τις ανάγκες των κεντρικών υπηρεσιών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Π.Κ.Μ.), των Υπηρεσιών Μ.Ε.Θ. και των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης του Ν. Θεσσαλονίκης, χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών, ήτοι από 01/01/2025 έως 30/06/2025, προϋπολογισθείσας δαπάνης **197.580,65 €**, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

I. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 660185(128590)/20.12.2024 έγγραφο (αριθ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 11260/21.11.2024) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για τις ανάγκες των κεντρικών υπηρεσιών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (στο εξής και Π.Κ.Μ.), των Υπηρεσιών Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης (στο εξής και Μ.Ε.Θ.) και των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης του Ν. Θεσσαλονίκης, χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών, ήτοι από 01/01/2025 έως 30/06/2025, προϋπολογισθείσας δαπάνης **195.796,20 €**, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1. Η αιτούσα εκθέτει τα ακόλουθα:

1.1. Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, με την αριθμ. πρωτ. 47336/5-8-2022 Διακήρυξη, προκήρυξε ηλεκτρονικό ανοιχτό διαγωνισμό άνω των ορίων (ΑΔΑΜ 22PROC011089095, α.α. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ 169839) για την επιλογή αναδόχου για την «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ Π.Κ.Μ., ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Μ.Ε.Θ. ΚΑΙ ΤΩΝ Δ/ΝΣΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥ Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΓΙΑ 24 ΜΗΝΕΣ», εκτιμώμενης αξίας 690.000,00 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α., με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Πρόσθετο αντικείμενο της σύμβασης αποτελούσε και ο άπαξ καθαρισμός των εξωτερικών περσίδων και των εξωτερικών οριζοντίων δοκαριών του κτηρίου επί της 26ης Οκτωβρίου 64. Περίληψη της διακήρυξης απεστάλη στις 5-8-2022 για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναρτήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. στις 11-8-2022. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 9η Σεπτεμβρίου 2022, και αποσφράγισης η 14η Σεπτεμβρίου 2022.

1.2. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν τέσσερις οικονομικοί φορείς. Με την με αριθμ. 1805/20.12.2022 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Π.Κ.Μ., εγκρίθηκαν τα με αριθμ. 1, 2, 3 και 4 πρακτικά της Επιτροπής διαγωνισμού, κρίθηκε απορριπτέα η προσφορά του συμμετέχοντος οικονομικού φορέα [...] και αποφασίσθηκε η ανακήρυξη ως προσωρινής αναδόχου της «ΑΝΑΞ Α.Ε.». Με την 35/17.1.2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκε το πρακτικό 5 της Επιτροπής διαγωνισμού, κατόπιν εξέτασης των προσκομισθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης και ανακηρύχθηκε οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού η «ΑΝΑΞ Α.Ε.». Κατά της ως άνω αποφάσεως ασκήθηκαν στις 30.1.2023 και 31.1.2023 προδικαστικές προσφυγές ενώπιον της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. από τον δεύτερο σε σειρά μειοδοσίας οικονομικό φορέα με την επωνυμία

«Μουντουρλής Γεώργιος ΙΚΕ» και από τον αποκλεισθέντα οικονομικό φορέα [...], αντίστοιχα. Επακολούθησε η έκδοση της 372, 373/9.3.2023 απόφασης του βου Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατόπιν συνεξέτασης των προδικαστικών προσφυγών των ως άνω οικονομικών φορέων, με την οποία: α) έγινε εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή του [...], κατά το μέρος που στρεφόταν κατά των προσφορών των «ΑΝΑΞ Α.Ε.» και «3G FACILITIES SERVICES Α.Ε.», ενώ απορρίφθηκε κατά τα λοιπά και β) έγινε δεκτή η προδικαστική προσφυγή του δεύτερου κατά σειρά μειοδοσίας συμμετέχοντα οικονομικού φορέα, όσον αφορά τις προσφορές των «ΑΝΑΞ Α.Ε.» και «3G FACILITIES SERVICES Α.Ε.».

1.3. Κατά της αριθμ. 372,373 απόφασης της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία [...] άσκησε στις 15.3.2023 αίτηση ακύρωσης-αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, η οποία απορρίφθηκε με την αριθμ. Α372/10.8.2023 απόφαση του ως άνω Δικαστηρίου. Κατά της απόφασης αυτής, ο ίδιος οικονομικός φορέας, άσκησε στις 4.9.2023 έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας από την οποία εν τέλει παραιτήθηκε την προηγούμενη της μετ' αναβολής δικασίμου ήτοι στις 21.10.2024.

1.4. Κατόπιν αυτών, η αναθέτουσα αρχή σε συμμόρφωση με την ως άνω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την αριθμ. 1315/21.10.2023 απόφαση της τότε αρμόδιας Οικονομικής Επιτροπής ανακάλεσε την προηγούμενη απόφαση κατακύρωσης και ανέδειξε ως οριστική ανάδοχο την «ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι.Κ.Ε. Ιδιωτική Επιχείρηση Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας». Ακολούθως, στις 09.11.2023 κατέθεσε τον φάκελο της σύμβασης στην αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου προκειμένου να διέλθει του προσυμβατικού ελέγχου για την οποία εκδόθηκε εν τέλει η 101/2023 πράξη με την οποία ο αρμόδιος Επίτροπος ανέβαλε την οριστική κρίση για την εν λόγω σύμβαση έως ότου ολοκληρωθεί η εκδίκαση των ενδίκων μέσων και προσκομισθεί βεβαίωση της αναθέτουσας αρχής ότι δεν εκκρεμεί προσφυγή ή άλλο ένδικο μέσο, καθώς, πλην της εφέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο οικονομικός φορέας [...] άσκησε την 17-11-2023 νέα προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατά της τελευταίας απόφασης της αναθέτουσας. Με την προσφυγή αυτή ο εν λόγω οικονομικός φορέας στρέφεται κατά της αποδοχής της προσφοράς του αναδόχου επικαλούμενος τη συνδρομή -στο πρόσωπό του- εννόμου συμφέροντος, αφού δεν είχε καταστεί οριστικώς αποκλεισθείς. Στην προσφυγή αυτή ασκήθηκε παρέμβαση από τον ανάδοχο. Με την αριθμ. 32/8.1.2024 απόφαση του βου Κλιμακίου της Ε.Α.Δ.Η.Σ.Υ. απορρίφθηκε η προδικαστική προσφυγή ως απαράδεκτη, καθώς κατέστη οριστικώς αποκλεισθείς και συνεπώς τρίτος σε σχέση με την ένδικη διαγωνιστική διαδικασία, στερούμενος εννόμου συμφέροντος να προσβάλει την ως άνω εκδοθείσα αριθμ. 1315/2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής. Κατά της ως άνω απόφασης της Ε.Α.ΔΗ.Σ.Υ. ο προσφεύγων άσκησε στις 11.1.2024 αίτηση ακύρωσης-αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, για την εκδίκαση της οποίας ορίστηκε αρχική δικάσιμος η 4-4-2024. Όμως, η συζήτηση αναβλήθηκε οίκοθεν από το Δικαστήριο για τη δικάσιμο της 13-6-2024, λόγω μη αποστολής του κατ' άρθρο 23 του Π.Δ. 18/1989 (ΦΕΚ Α' 8) διοικητικού φακέλου και της έκθεσης απόψεων από την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. Ακολούθως, με το από 27-5-2024 ενημερωτικό έγγραφο της Γραμματέως του Τμήματος ενημερώθηκε η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. για την επείγουσα αποστολή του διοικητικού φακέλου και της έκθεσης απόψεων. Κατόπιν συζήτησης της υπόθεσης στη δικάσιμο της 13-6-2024, εκδόθηκε η 302/2024 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης με την οποία αναβλήθηκε η εκδίκαση της υπόθεσης λόγω μη προσκόμισης από την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. του κατ' άρθρο 23 του Π.Δ. 18/1989 (ΦΕΚ Α' 8) διοικητικού φακέλου και της έκθεσης απόψεων, ορίστηκε νέα δικάσιμο για τη συζήτηση της υπόθεσης η 5-12-2024 και υποχρεώθηκε η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. να προσκομίσει στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τον διοικητικό φάκελο και την έκθεση απόψεων

εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση. Σύμφωνα ωστόσο με την εισήγηση του Δικαστηρίου «η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., δεν απέστειλε τον διοικητικό φάκελο και την έκθεση απόψεων, ως όφειλε, χωρίς ωστόσο η εν λόγω παράλειψή της να μπορεί να αποβεί σε βάρος του διοικουμένου (αιτούντος)» και συνεπώς η αίτηση συζητήθηκε στις 5.12.2024.

Επιπλέον, μετά την έκδοση της αριθμ. 32/2024 απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ ο φάκελος της σύμβασης υπεβλήθη και πάλι στις 16.01.2024 στην αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου, οπότε και εκδόθηκε η αριθμ. 8/2024 αναβλητική πράξη για τους ίδιους λόγους με την προηγούμενη (101/2023).

1.5. Εν τω μεταξύ, δεδομένου ότι η διαγωνιστική διαδικασία ήταν ακόμη σε εξέλιξη και στις 31.12.2022 έληγε η σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (ΑΔΑΜ:21SYMV008368286) που είχε συναφθεί στις 31/03/2021 με τον αναδειχθέντα οριστικό ανάδοχο [.....] της προηγούμενης ανοιχτής διαδικασίας (228473(5681)/02-06-2020 Διακήρυξη, ΑΔΑΜ:20PROC006817864), όπως αυτή τροποποιήθηκε στις 31.08.2022 λόγω αύξησης του κατώτατου ημερομισθίου, η αναθέτουσα, προκειμένου να αντιμετωπίσει τις πάγιες ανάγκες της σε καθαριότητα, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

Α. με τρεις (3) διαδοχικές τροποποιήσεις της ως άνω αρχικής σύμβασης παρατάθηκε η χρονική ισχύς της κατά έξι (6) συνολικά μήνες ήτοι έως 31.08.2023 και αυξήθηκε το οικονομικό της αντικείμενο κατά το ποσό των 130.295,501 €. Οι εν λόγω τροποποιήσεις διήλθαν του προληπτικού ελέγχου νομιμότητας του ΕΛΣυν (Πράξεις 8 και 53/2023 του Επιτρόπου ΟΤΑ Θεσσαλονίκης)¹.

Β. α) Με την αριθμ. 947/01-08-2023 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Π.Κ.Μ. (ΑΔΑ: 9Ω8Σ7ΛΛ-3ΓΨ) εγκρίθηκε η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, του άρθρου 32 του ν.4412/2016, και στις 31.8.2023 συνήφθη με τον ίδιο οικονομικό φορέα σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για τις ανάγκες των Κεντρικών Υπηρεσιών της Π.Κ.Μ., των Υπηρεσιών Μ.Ε.Θ. και των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης του Ν. Θεσσαλονίκης”, (ΑΔΑΜ: 23SYMV013335923 2023-09-01) χρονικής διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών, ήτοι από 01/09/2023-31/12/2023, αξίας **119.679,76€**, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%.

β) Με την αριθ. 124/20-12-2023 Απόφαση της Μητροπολιτικής Επιτροπής Μ.Ε.Θ. (ΑΔΑ: 6ΓΟΦ7ΛΛ-ΝΗ7 & ΑΔΑΜ: 23ΑWRD014041007), αποφασίστηκε η τροποποίηση της υφιστάμενης σύμβασης, προκειμένου να παραταθεί, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών από 01/01/2024 έως 29/02/2024 και αξίας 57.017,30€, άνευ Φ.Π.Α. (ΑΔΑΜ:

¹ α) Με την αριθμ. 1804/20-12-2022 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Π.Κ.Μ. (ΑΔΑ:ΩΝΒΕ7ΛΛ-ΖΛΘ & ΑΔΑΜ: 22ΑWRD011884763) εγκρίθηκε η τροποποίηση της ως άνω σύμβασης, αξίας 25.460,60€, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24% για χρονικό διάστημα ενός μηνός ήτοι από 1.1.2023 έως 31.1.2023.

β) Με την αριθμ. 34/17-01-2023 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Π.Κ.Μ. (ΑΔΑΜ: 21SYMV008368286), εγκρίθηκε η τροποποίηση της ως άνω σύμβασης για την παράτασή της για χρονικό διάστημα από 01/02/2023 έως 31/05/2023 (Α.Δ.Α.: ΩΧΩ77ΛΛ-ΜΗΝ και ΑΔΑΜ: 23ΑWRD012066054 αξίας 104.834,90€, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24%, η οποία διήλθε του προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (αριθ. 9/2023 Πράξη Επιτρόπου ΟΤΑ Θεσσαλονίκης).

γ) με την αριθ. 48/03-05-2023 Απόφαση της Μητροπολιτικής Επιτροπής της Μ.Ε.Θ., α) για αύξηση κατώτατου μισθού και β) για χρονική παράταση της από 02/02/2023 Σύμβασης Παροχής Υπηρεσιών Καθαριότητας, για χρονικό διάστημα από 01/06/2023 έως 31/08/2023 (Α.Δ.Α.: 62ΑΦ7ΛΛ-8ΑΣ και ΑΔΑΜ: 23ΑWRD012765152) αποφασίστηκε εκ νέου η χρονική παράταση της υφιστάμενης σύμβασης αξίας 109.734,00€, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24% η οποία διήλθε του ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (αριθ. 50/2023 Πράξη Επιτρόπου ΟΤΑ Θεσσαλονίκης).

23SYMV014063697 2023-12-28).

γ) Ακολούθως, με την αριθ. 100/2024 Απόφαση Περιφερειακής Επιτροπής ΠΚΜ εγκρίθηκε η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, της περίπτ. γ, της παρ. 2, του άρθρου 32 του ν.4412/2016, και υπεγράφη στις 29/2/2024 με τον ίδιο ανάδοχο σχετική σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας χρονικής διάρκειας επτά (7) μηνών, ήτοι από 01/03/2024-31/09/2024, αξίας 205.799,94€ άνευ Φ.Π.Α. 24%, (ΑΔΑΜ: 24SYMV014356868 2024 03 04), και μετά από σχετική τροποποίηση λόγω αύξησης του κατώτατου ημερομισθίου η αξία ανήλθε σε 217.107,17€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%.

δ) Με την αριθ. 1237/10-09-2024 Απόφαση Περιφερειακής Επιτροπής ΠΚΜ εγκρίθηκε και πάλι προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για τη σύναψη σύμβασης παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, ήτοι από 01/10/2024-31/12/2024, προϋπολογισμού 120.000,00€ με Φ.Π.Α. 24%, και ακολούθως εκδόθηκε η 1301/24-09-2024 Απόφαση Περιφερειακής Επιτροπής ΠΚΜ (ΑΔΑ: 9Υ8Ω7ΛΛ-9ΣΜ & ΑΔΑΜ: 24ΑWRD015550828), με την οποία εγκρίθηκε το Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού για την ανάθεση στην ατομική επιχείρηση [.....] με διακριτικό τίτλο [.....], 96.770,00€, άνευ Φ.Π.Α. 24%, για το χρονικό διάστημα από 01/10/2024 έως 31/12/2024 (ΑΔΑΜ: 24SYMV015552337 2024-10-07).

Το εν λόγω σχέδιο σύμβασης εστάλη στην αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Δήμο Καλαμαριάς, για τη διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου, διότι λήφθηκε υπόψη ότι οι δύο διαδικασίες του άρθρου 32, στις οποίες προσέφυγε η αναθέτουσα αρχή κατά το έτος 2024, ανέρχονται, αθροιστικά υπολογιζόμενες, σε ποσό 313.877,17 €, άνευ Φ.Π.Α.24% και συνεπώς, έχρηζε να υποβληθούν σε προσυμβατικό έλεγχο.

Με την αριθμ. 72/2024 Πράξη Προσυμβατικού Ελέγχου της Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ΟΤΑ Θεσσαλονίκης ΙΙ (Καλαμαριάς) κρίθηκε ότι απαραδέκτως υποβλήθηκε το σχέδιο της σύμβασης του άρθρου 32, διότι «για τον υπολογισμό της αξίας της ελεγχόμενης διαδικασίας διαπραγμάτευσης δεν δύναται να ληφθεί υπόψη αθροιστικώς η αντίστοιχη αξία της προγενέστερης διαδικασίας ανάθεσης...διότι δεν συνδέεται με την ελεγχόμενη διαδικασία ...και αφετέρου πρόκειται για νέα αυτοτελή διαδικασία η οποία δεν συνδέεται με τις διαδικασίες ανάθεσης των προηγούμενων συμβάσεων που εκτελέστηκαν (δεν τροποποιεί αυτές). Ως εκ τούτου, πρόκειται για δύο αυτοτελείς διαδικασίες διαπραγμάτευσης, ενώ η ελεγχόμενη διαδικασία λόγω του προϋπολογισμού, ήτοι 120.000,00 ευρώ δεν εμπίπτει στον προσυμβατικό έλεγχο του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.» (σκεπτικό 10).

Σε συνέχεια των ανωτέρω ακολούθησε η υπογραφή της από 07/10/2024 Σύμβασης (ΑΔΑΜ: 24SYMV015552337) διάρκειας τριών (3) μηνών από 1-10-2024 έως 31-12-2024. Σημειώνεται ότι για την εν λόγω σύμβαση δεν ζητήθηκε προηγουμένως η σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ κατά τη διαδικασία του άρθρ. 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' ν. 4412/2016.

1.6. Ενόψει της λήξης της ως άνω εν ισχύ ως άνω σύμβασης στις 31.12.2024 και δεδομένου ότι η αίτηση ακύρωσης (βλ. ανωτέρω υπό 1.4) συζητήθηκε μόλις στις 5.12.2024, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας υπέβαλε το υπό εξέταση αίτημα στην Αρχή.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1 Η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπει ότι:

“[...]2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.»

2.2 Άρθρο 5 «Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: 221.000 €, ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές». Επισημαίνεται ότι το παραπάνω ποσό τίθεται ως ισχύει, κατόπιν τροποποίησης του με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2495 της Επιτροπής, της 15ης Νοεμβρίου 2023 (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ Σειρά L της 16ης.11.2023), και εφαρμόζεται για τη διετία 1.1.2024-31.12.2025.

2.3 Άρθρο 6 παρ. 11 περίπτωση α' «Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», «11. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών οι οποίες έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή οι οποίες προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:

α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, ει δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες.»

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

3. Το υπό εξέταση αίτημα έχει υποβληθεί από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία αποτελεί μη κεντρική αναθέτουσα αρχή κατά το άρθρο 2 περ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016, και αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών καθαριότητας (CPV 90919200-4) κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. (9) του παραπάνω νόμου.

Ειδικότερα, αφορά στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 197.580,65 €, ποσό που δεν υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 γ' του ν. 4412/2016 για μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, και το οποίο ανέρχεται στις 221.000€, πλέον ΦΠΑ (βλ. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2.2).

4. Ως εκ τούτου, και δεδομένου του περιοδικού χαρακτήρα των οικείων υπηρεσιών, για να κριθεί η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης απαιτείται να διερευνηθεί η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 11 του αρθ. 6 του ν. 4412/2016, οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος από την αναθέτουσα αρχή και η τυχόν ύπαρξη ομοειδών συμβάσεων, συνολικής εκτιμώμενης αξίας, ίσης ή ανώτερης του ως άνω κατώτατου χρηματικού ορίου.

Εν προκειμένω, όπως εκτέθηκε αναλυτικά στο ΙΣΤΟΡΙΚΟ (παρ. 1.5), οι συμβάσεις που συνήφθησαν και εκτελέστηκαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο, το οποίο συμπίπτει εν προκειμένω και με το οικονομικό έτος, συνήφθησαν στις 29.02.2024 και 1.10.2024 και η πραγματική αξία τους ανέρχεται στο ποσό των 313.877,17 €, άνευ Φ.Π.Α.24%.

Ως εκ τούτου συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ίδιου νόμου.

Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C-549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις, οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Συναφώς, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους προκρίνεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος - κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής,
- β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και
- γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της

διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ.12).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογεί την ανάθεση εκείνων μόνο των υπηρεσιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, ΣτΕ 1987/2021, Γνώμες της Αρχής 4401 47/2022).

5. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες της για την καθαριότητα των κτηρίων της που βρίσκονται εντός της Περιφερειακής Ενότητας της Θεσσαλονίκης από 1.1.2023 και για δύο συναπτά έτη (έως 31.12.2024), προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό σχετικά έγκαιρα, ήτοι 5 μήνες προτού λήξει στις 31.12.2023 η τότε υπό εκτέλεση σύμβαση. Στον εν λόγω διαγωνισμό ανέκυψε διοικητική και δικαστική εμπλοκή η οποία έληξε αρχικά με την ανάδειξη οριστικού αναδόχου κατόπιν της έκδοσης της αριθμ. 372/10.8.2023 απόφασης του Ακυρωτικού Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης και τη συμμόρφωση σε αυτήν της αναθέτουσας με την αριθμ. 1315/2023 απόφαση. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατή η σύναψη της σχετικής σύμβασης, καθώς ο ηττηθείς διάδικος αφενός μεν άσκησε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου και ακολούθως άσκησε νέα προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ κατά της απόφασης συμμόρφωσης της αναθέτουσας αρχής προκαλώντας έτσι την επιμήκυνση της διοικητικής εμπλοκής η οποία εξελίχθηκε σε δικαστική με την άσκηση νέας αίτησης ακύρωσης. Από την άλλη πλευρά η διάρκεια της δικαστικής εμπλοκής υπερέβη το σύνηθες και αναμενόμενο σε αντίστοιχες ένδικες διαφορές χρονικό διάστημα καθώς η συζήτησή της, που είχε ορισθεί αρχικά για τη δικάσιμο της 04.04.2024 αναβλήθηκε δύο φορές και εν τέλει συζητήθηκε στη δικάσιμο της 5.12.2024, για τον λόγο ότι η ΕΑΔΗΣΥ, εάν και της ζητήθηκε από τη Γραμματεία του Δικαστηρίου κατόπιν αιτήματος του Εισηγητή Δικαστή, δεν προσκόμισε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και τις απόψεις της.

Ενόψει αυτής της εξέλιξης και δεδομένου ότι η διαγωνιστική διαδικασία δε θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη λήξη της τρέχουσας σύμβασης στις 31.12.2024, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ότι παρίσταται επιτακτική η ανάγκη κάλυψης των αναγκών καθαριότητας, καθώς είναι συνυφασμένη με την ανάγκη διασφάλισης του δημόσιου συμφέροντος. Επικαλείται δε ότι η πρόσθετη καθυστέρηση στη διαγωνιστική διαδικασία που επήλθε με τη σειρά των νομικών γεγονότων που αναφέρθηκαν, καθώς και την άσκηση αλληπάλληλων αιτήσεων αναστολής/ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου αλλά και της άσκησης του ένδικου μέσου της έφεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, δεν θα μπορούσε να προβλεφθεί, ενώ συντρέχει η αδυναμία της να καλύψει με άλλο τρόπο την ενεστώσα, άμεση και διαρκή ανάγκη παροχής υπηρεσιών

καθαριότητας.

Από τα ως άνω συνάγεται ότι, δεδομένης της επαναλαμβανόμενης διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής που ανέκυψε αλλά και της καθυστέρησης εκδίκασης του δεύτερου ενδίκου βοηθήματος, παρίσταται βάσιμος ο ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι η διαγωνιστική διαδικασία δεν θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη λήξη της τρέχουσας σύμβασης.

Η εικαζόμενη αυτή εξέλιξη θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία της αναθέτουσας να καλύψει τις ανάγκες καθαριότητας από 01.01.2025 και εφεξής.

Περαιτέρω, καθίσταται σαφές ότι οι ως άνω συνθήκες δεν ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της αναθέτουσας, και δύνανται να χαρακτηριστούν ως απρόβλεπτες υπό την έννοια ότι επέφεραν πρόσθετη μη αναμενόμενη καθυστέρηση στη διαγωνιστική διαδικασία, ενώ δημιουργούν μετά βεβαιότητας συνθήκες κατεπείγοντος. Τούτο δε, δεδομένου ότι οι ανάγκες καθαριότητας καλύπτονται, ως αναφέρθηκε ανωτέρω, έως 31.12.2024, ενώ παρίσταται επιτακτική η ανάγκη τήρησης των μέτρων υγιεινής στους χώρους εργασίας, όχι μόνον για το προσωπικό αλλά και για τους πολίτες που προσέρχονται στα εν λόγω κτήρια για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

Υπό αυτές τις συνθήκες, η ανάγκη εξασφάλισης αναδόχου παροχής υπηρεσιών καθαριότητας δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που θέτουν άλλες τακτικές διαδικασίες πλην της εξεταζόμενης.

Λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της διάταξης, η συγκεκριμένη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (βλ. ad hoc Δ136/2023 και ενδεικτικά Δ127/2018, Δ75/2019, Δ84/2019, Δ 33/2021 Γνώμες της Αρχής)

Λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας αλλά και το συνολικό αντικείμενο που προκηρύχθηκε με τη διαδικασία αυτή, προκύπτει ότι η ανάθεση της σκοπούμενης σύμβασης δεν υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο (6 μήνες). Σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή βεβαιώνει ότι στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, θα περιλαμβάνεται όρος περί αυτοδίκαιης και χωρίς αποζημίωση του αναδόχου οικονομικού φορέα, λύση αυτής, εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος από την εκκρεμή διαγωνιστική διαδικασία. **Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, προκύπτει ότι πληρούται η προϋπόθεση της ανάθεσης της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο** (πρβλ. ενδεικτικά Δ19/2023, Δ43/2023, Δ133/2023 γνώμες της Αρχής).

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή της Αρχής ομόφωνα αποφασίζει:

Την Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, δυνάμει του άρθ. 347 παρ. 2 περ. γ. υποπερ. γδ' ν. 4412/2016, ως ισχύει, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για τις ανάγκες των κεντρικών υπηρεσιών της

Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Π.Κ.Μ.), των Υπηρεσιών Μ.Ε.Θ. και των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης του Ν. Θεσσαλονίκης, χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών, ήτοι από 01/01/2025 έως 30/06/2025, προϋπολογισθείσας δαπάνης **197.580,65 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση), λόγω συνδρομής των προς τούτο προϋποθέσεων.**

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 2024

Ο Συντάκτης

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Δημήτριος Σταθακόπουλος

Ευαγγελία Κουτούπα